

8770.

1375 maj 1.

Vadstena.

Prästen Staffan Nilsson (i Nykil) stadfäster herr Ulf Gudmarssons gåva till Vadstena kloster, som nu uppförs där, omfattande en gård i Saxtorp och en gård i Kusebo i Vårdnäs socken, vilka herr Ulf köpt av utfärdarens far. Utfärdaren tackar herr Birger Ulfsson och dennes syskon för att de givit honom rätt att åtnjuta dagsverke och annan tjänst (se not 1-1) av gårdarna under hans livstid, dock så att den årliga avraden skall tillfalla klostret eller herr Ulfs arvingar.

Utfärdaren beseglar tillsammans med biskop Nils (Hermansson) i Linköping, herr Karl (Ulfsson) av Tofta, Peter Tomasson och Peter Get.

Orig. på perg. (23,7 x 8,4 cm, uppveck 1,5 cm; 11 rader), Sv. Riksarkivet (RPB nr 1148).

Regest: J. Liedgren i Riksarkivets utställningskatalog (1973), s. 16.

Ulf Gudmarsson köpte de i brevet omtalade gårdarna av utfärdarens far Nils i Saxtorp 1343 9/9 (orig. på perg., Sv. Riksarkivet; jfr J. Liedgren i PHT 1963, s. 149 och dens. i Kyrkohistorisk årsskrift 1996, s. 152). I brev 1396 26/3 (RPB nr 2804) överläter herr Staffan på nytt sina rättigheter till gårdarna, då han antar att herr Ulfs gåvobrev gått förlorat i den brand som ödelade Vadstena kloster år 1388. Se härom T. Höjer, Studier i Vadstena klostrets och birgittinordens historia (1905), s. 33; L.-A. Norborg, Storföretaget Vadstena kloster (1958), s. 27, och B. Fritz, Det medeltida Vadstena (i: 600 år i Vadstena, red. G. Söderström, 2000), s. 70 med not 22.

Om breven till förmån för Vadstena kloster under år 1374 och 1375 samt om baksidespåteckningarna, se generell kommentar ovan vid brev 1374 4/7 (DS nr 8601).

Herr Staffan omtalas som kyrkopäst i Nykil i brev 1381 10/3 (RPB nr 1564) samt i det omtalade brevet 1396 26/3.

Alla thøm thetta breff høra ælla see · helsar jach Stephan Niclisson prester ewrdhelica medh varom Herra. Kænnes jac oppenbarlica medh thæsso mino opno breue · epter thet at vælboren man herra Vlff Gudmarsson hafdhe · giuit til Wazstena closter som ther nw bygges en gard j Saxathorp oc en gard j Cusabodhum j Vardhanæs sokn · som han fanget hafdhe · medh køop aff mino fadher tha hauer jac the gauo stadfæst medh thæsso mino breue · swa at aldregh jac ella nocre mine arua sculum the fornæmdo goz fore thý fornæmdo Vazstena clostre hindra ella qwælia · epter thænna dagh ælla j gen løsa · Oc thakkar jac kærlecha · herra Birghere Vlfson och hans syzkanum at the haua vnt mic ¹thiænist oc æruodhe⁻¹ aff thøm gardhumen swa længe jac liuer likeruis som thet^a minom fadher førre vnt var. Æn clostret ælla thæs fornæmda herra Vlfs arua / sculu landgiellet arlica opbæra thet haua the mic ey vnt. Til mere visso at thetta scal thæs stadhughare oc fastare bliua tha bedhes jac wærdhugx herra oc andelikx fadhers jncighle biscop Niclisa · j Lynchøpunge oc vælborna manna jncighle · medh mino swasom herra Karls aff Thoptom riddara · Pedhers Thomossons oc Pedhers Geet til thetta breff hængias. Scriptum Wazstenis anno Dominj M^o ccc^o lxx quinto, die beatorum apostolorum Philippi et Jacobj.

På baksidan: A d xii

Fyra skadade och fragmentariska sigill vidhänger; av omskrifter och vapenbilder går inget att skönja.

^a Förkortningstecknet otydligt ms.

¹⁻¹ I den förnyade stadfästelsen 1396 26/3 (se ovan) talas det om daxuerche oc andra thiænist.